

Universitatea Tehnică a Moldovei

CARACTERISTICELE CONCEPTIEI PRODUCERII MAI PURE IN REPUBLICA MOLDOVA

Student: Enachi Iulian

Conducător: Prof univ.dr.hab. Bumbu Iacob

Chișinău – 2016

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Urbanism și Arhitectură

**Programul de Master Managementul Sistemelor de Inginerie Sanitară și Protecția
Mediului**

**Admis la susținere Șef Department
A.C.A.G. și P.M.
conf.univ.dr. Țuleanu Constantin**

„_____” _____ 2016

CARACTERISTICELE CONCEPȚIEI PRODUCERII MAI PURE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Teză de master

Masterand: _____ (Enachi Iulian)

Conducător: _____ (Bumbu Iacob)

Chișinău – 2016

Cuprins

Declarația Masterandului.....	3
AVIZ la teza de master.....	4
Rezumat.....	6
Summary.....	7
Acronime și Abrevieri.....	8
Simboluri și Măsurii	9
1.Istoricul dezvoltării Producției mai Pure și importanța sa pentru Republica Moldova.	
1.1.Descrierea situației inițiale.....	12
1.2. Conceptul de Producere mai Pură.....	17
1.3. Obiective de mediu.....	18
1.4. Promovarea Producției mai Pure.....	20
2.INTRODUCERE în “TEHNOLOGIE CURATA”	
2.1.Diferența între tehnologia curată și tehnologia de curățire.....	21
2.2.Cît de curată este tehnologia? Evaluarea ciclului de viață al mediului.....	22
2.3.Servicii și produse.....	26
2.4.Re - utilizarea materialelor: ecologia industrială nouă.....	28
2.5.Reducerea deșeurilor la sursă.....	33
3.RECP – Eficientizare a Resurselor și Producere mai Pură.	
3.1.Abordări RECP.....	36
3.2.Abordări în materie de politici.....	39
3.3.Instrumente în materie de politici	40
3.4.Instrumente administrative / de reglementare.....	41
3.5.Conformitate specificată și negociabilă.....	42
3.6.Instrumente economice / de piață.....	43
3.7.Impozite, taxe și comisioane	43
3.8.Subvenții.....	44
3.9.Norme de răspundere	44
3.10.Instrumente informative / pe baza informațiilor	44
3.11.Proiectarea și implementare a măsurilor în materie de politici	45
3.12.Politici de RECP în Republica Moldova	45

3.13.Strategiile naționale și analiza măsurilor în materie de politici	46
3.14.Recomandări cheie	49
4. Exemple de success a implementarii Producției mai Pure	
4.1“AGROSFERA-BM”Prezentare general.....	52
4.1.2“Agrosfera-BM” Profilul RECP.....	53
4.1.3.Domeniul de îmbunătățire	54
4.1.4.Modul de abordare	55
4.1.5.Cazul de success	55
4.2.Vinăria "DOINA VIN"	
4.2.1.Prezentare general.....	56
4.2.2.Beneficii	56
4.2.3.DOINA VIN Profilul RECP	57
4.2.4.Domeniul de îmbunătățire	58
4.2.5.Modul de abordare	60
4.2.6.Cazul de success.....	61
4.3.Compania de procesare a fructelor și legumelor ORHEI-VIT, filiala Căușeni	
4.3.1.Prezentare general.....	62
4.3.2.Beneficii.....	62
4.3.3.“ORHEI-VIT” Profilul RECP.....	65
4.3.4.Domeniul de îmbunătățire.....	66
4.3.5.Modul de abordare	68
4.3.6.Cazul de success.....	68
4.4.Fabrica de Vinuri “Stăuceni”	
4.4.1.Prezentare generală	69
4.4.2.Beneficii.....	69
4.4.3.“STAUENI VIN” Profilul RECP.....	70
4.4.4.Domeniul de îmbunătățire	71
4.4.5.Modul de abordare	72
4.4.6.Cazul de success.....	72
Concluzii.....	73
Bibliografie.....	74

Rezumat

Creșterea economică este considerată oportună pentru abordarea provocărilor de dezvoltare cu care se confruntă țările, indiferent de faptul dacă acestea sunt condiționate de necesitățile de a eradică sărăcia sau de a atinge, menține și promova stiluri exorbitante de viață cu care cetățenii sunt deprinși. Cu toate acestea, activitățile economice sunt în mod inerent asociate cu posibile probleme legate de sănătatea umană și în mod frecvent conduc la un impact negativ semnificativ asupra capacităților de asimilare și de regenerare a mediului. În timp ce toate țările se confruntă cu această dilemă, dificultățile în abordarea acestor probleme sunt cele mai evidente în țările cu economiile cele mai puțin dezvoltate. Eficientizarea Resurselor și Producerea mai Pură poate oferi soluții la unele dintre aceste probleme. Adoptarea reușită a abordării de producere mai pură privind aceste provocări necesită integrarea politicilor de mediu spre crearea stimulentei adecvate pentru actorii din întreprinderi și organizații să participe în mod activ la integrarea abordărilor, metodelor și tehnologiilor necesare în activitatea lor. În timp ce deciziile legate de investiții în tehnologii adecvate și abordări de management trebuie luate de către întreprinderi, organizații și persoane fizice, alegerile acestor actori vor fi influențate de prezența unui cadru de politici în țară și modul în care aceste politici sunt puse în aplicare în practică.

Această lucrare prezintă concluziile și recomandările bazate pe activitatea privind elaborarea politicilor și măsurilor de Eficientizare a Resurselor și Producere mai Pură (RECP) în cadrul Programului Național de Producere mai Pură din Republica Moldova (NCPM Moldova). Lucrarea oferă un set de măsuri, care sunt fezabile, având în vedere realitățile legate de constrângeri instituționale și economice, cu care se confruntă Republica Moldova în prezent, și leagă aceste măsuri cu așteptări realiste. Lucrarea cuprinde o parte generală cu introducerea producerii mai pure și politicilor conexe, axându-se asupra celor mai relevante aspecte pentru situația din Republica Moldova. Următoarea parte pune accentul pe definirea diferențelor între o tehnologie de curățire și o tehnologie curată pe specificul Republicii Moldova și derivă recomandările pentru abordările cheie ale politicii de RECP și măsurile care pot fi introduse în țară pe termen scurt și pe termen mediu. Lucrarea a fost întocmită prin utilizarea unei combinații de metode aducând exemple clare și bine definite a implementării concepției de producere mai pură. Punctul de pornire reprezintă cinci strategii naționale importante și două legi naționale. Cele cinci strategii și legile sunt următoarele:

- 1.Strategia Națională de Dezvoltare, „Moldova 2020”;
- 2.Strategia de Dezvoltare a Industriei până în 2015;
- 3.Strategia Energetică a Republicii Moldova până în 2020;
- 4.Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor;
- 5.Proiectul Strategiei Naționale de Mediu 2012-2022;
- 6.Decretul Parlamentului nr. 605 din 02.11.2001 care confirmă Concepția politicii de mediu a Republicii Moldova, și
- 7.Legea Apelor Nr. 272 din 23.12.2011.

În final informațiile specifice privind situația în Moldova au fost ulterior combinate cu experiențele de succes a unor întreprinderi așa cum sunt prezentate în literatura de specialitate.

Summary

Economic growth is considered appropriate to address development challenges facing the country, irrespective of whether they are driven by the need to eradicate poverty or to achieve, maintain and promote exorbitant life style which citizens are accustomed. However, economic activities are inherently associated with possible problems related to human health and often lead to a significant negative impact on the assimilative capacity and environmental regeneration. While all countries face this dilemma, the difficulty in addressing these problems are most obvious in countries with less developed economies. Resource efficiency and cleaner production can provide solutions to some of these problems. Adopting a successful cleaner production approach on these challenges requires integration of environmental policies to create incentives for actors in enterprises and organizations to participate actively in integration approaches, methods and technologies necessary for their work. While decisions relating to investment in appropriate technologies and management approaches to be taken by businesses, organizations and individuals, the choices these actors will be affected by this policy framework in the country and how these policies are implemented practice.

This paper presents conclusions and recommendations based on the work on policy development and resource efficiency measures and Cleaner Production (RECP) in the National Cleaner Production Programme in Moldova (NCPP Moldova). The work provides a set of measures that are feasible, given the realities of economic and institutional constraints, facing Moldova at present, and link these measures with realistic expectations. The paper includes a general part with the introduction of cleaner production and related policies, focusing on the most relevant aspects of the situation in Moldova. The next part focuses on defining the differences between clean technology and cleaner production in Moldova and derive specific recommendations for the RECP key policy approaches and measures that can be introduced in the country in the short and medium term. The work was made using a combination of methods crisp and clear with examples of implementing cleaner production concept. Starting point five strategies represent two important national and national laws. The five strategies and laws are:

- 1.Strategia national development, "Moldova 2020";
- 2.Strategia Industry Development 2015;
- 3.Strategia Moldova's energy by 2020;
- 4.Strategia National Waste Management;
- 5.Proiectul National Environment Strategy 2012-2022;
- 6.Decret of Parliament. 605 of 02.11.2001 confirming Environmental Policy Concept of the Republic of Moldova,
7. Law of Waters. 272 of 23.12.2011.

Specific information on the situation in Moldova were further combined with the successful experiences of enterprises as presented in the literature.